

Fakta om mødrehelse

99 prosent av dødsfallene i forbindelse med graviditet, skjer i utviklingsland. Det er blant helseindikatorene hvor forskjellen mellom rike og fattige er størst.

De fleste av dødsfallene skjer i forbindelse med selve fødselen, vanligvis som følge av blødninger, infeksjoner, slag, forsinket eller forhindret fødsel, og som følge av komplikasjoner etter usikre, og ofte illegale, aborter.

Anemi, ofte forverret av malaria, HIV og andre sykdommer øker risikoen for slag i forbindelse med en fødsel. I Afrika sør for Sahara forårsaker slag om lag en tredel av alle dødsfallene.

Siden 1995 har det vært en liten forbedring i tilgjengeligheten av helsepersonell under fødsler i utviklingsland sett under ett. Ifølge FNs tall var en lege, sykepleier eller jordmor til stede ved 53 % av fødslene i 1990. I 2007 var andelen 61 %.

Fortsatt føder 60% av kvinner i det sørlige Afrika uten noen form for kvalifisert helsehjelp til stede. Fattige land klarer ikke å tilby de helsetjenestene kvinnene trenger for en trygg fødsel.

Når ikke tusenårs målet

De aller fleste av disse dødsfallene kunne vært unngått med god nok medisinsk behandling. Men det er langt igjen til mål. Av de åtte tusenårs målene som FN definerte i 2000, er målet om redusert mødredødelighet det verden er lengst fra å nå.

FNs [tusenårs mål](#) nummer 5 er at antallet mødre som dør i forbindelse med fødsel, skal reduseres med 75 % mellom 1990 og 2015, samt at alle verdens gravide og nybakte mødre skal ha tilgang til helsetjenester innen 2015.

Årlig reduseres mødredødeligheten med 0,5 %, mens det trengs 5% reduksjon hvert år for å nå FNs tusenårs mål nummer fem innen 2015

Ingen forbedring i Afrika

Ifølge FNs statistikk døde mor i forbindelse med 480 av 100.000 fødsler i utviklingsland i 1990. I 2005 var andelen sunket til 450 per 100.000.

I Afrika sør for Sahara, hvor halvparten av alle dødsfallene skjer, har det ikke vært noen målbar nedgang siden 1990.

I Sør-Asia har det vært en nedgang i rapporterte dødsfall på 20 % siden 1990, men fremdeles dør om lag 187.000 årlig i dette området som følge av komplikasjoner i forbindelse med graviditet.

Mor er livsviktig

Uten mor øker også sannsynligheten for at et barn skal dø før det fyller fem år.

Til tross for befolkningsveksten har barnedødeligheten i verden sett under ett gått ned fra 12,6 millioner i 1990 til om lag ni millioner i dag, men i flere afrikanske og sørasiatiske land har det ikke skjedd noen forbedring.

Halvparten av alle barn som i dag dør før de fyller fem år, dør i afrikanske land sør for Sahara. Der dør om lag ett av syv barn før femårsdagen.

Fakta om mødrehelse:

- 1 av 7 kvinner i Niger dør under graviditet eller fødsel
- Hver fjerde jente i fattige land blir mamma før hun fyller 18 år
- Over en halv million kvinner og jenter dør hvert år under graviditet eller fødsel
- Den største dødsårsaken for jenter mellom 15 og 19 på verdensbasis er komplikasjoner under svangerskap og fødsel
- 8 av 10 kvinner i Bangladesh føder alene, uten helsehjelp
- Det er 300 ganger så farlig å føde hvis du er en fattig kvinne enn hvis du er rik
- 99% av alle kvinner som dør i løpet av svangerskap eller fødsel er kvinner i utviklingsland.
- I Norge er det mellom én og fire kvinner som dør i forbindelse med fødsel eller svangerskap hvert år
- For hver ekstra 100 millioner som investeres i familieplanlegging kan man redde livet til 70.000 spedbarn